

yeryuvarı ve insan

MAYIS 1977

Cilt 2 Sayı 2

TÜRKİYE JEOLAJİ KURUMU TARAFINDAN YAYINLANIR

yayın kurulu

Muhittin Şenalp, Ali Uygun
Hıdır Çağlayan, Erhan Köküöz

yayın yazmanı

Erhan Köküöz

teknik yönetmen

Erhan Köküöz

sahibi

Türkiye Jeoloji Kurumu adına
Tahir Öngür

yazışma adresi

Türkiye Jeoloji Kurumu
PK 464, Kızılay ANKARA

yeryuvarı ve insan Türkiye Jeoloji Kurumu yayınıdır. Üç ayda bir yayımlanır. Dergi, yayım amaç ve ilkeleri ve yayım kurallarına uyan her türlü yazıya açıktır. Dergide yayımlanan yazıların tümüyle veya bir bölümüyle başka bir yerde yayımlanabilmesi yazarlarının özel iznine bağlıdır.

abone koşulları

Dergi Türkiye Jeoloji Kurumu üyelerine bedelsiz olarak dağıtılır. Yıllık abone bedeli 100 TL; her bir sayının bedeli 25 TL dir.

Yeryuvarı ve İnsan

3

Yüksek öğrenim çıkmazı ve yerbilimi eğitimi TÜRKER ÖZSAYAR

4

Ulus hizmetinde jeoloji İ. ENVER ALTINLI

7

ICSU ve insanlık H. BROWN

9

Bilimsel sansürçülük ve düşünce kontrolü H. C. DUDLEY (Çeviren: T. Öngür)

11

Kümülatların doku, yapı ve sınıflaması ERGÜZER BİNGÖL

16

Deneme ALİ YILMAZ

23

Devam ediyor

Dış kapaktaki fotoğraf: Türkiye'deki on binlerce kayşadan bir tanesi Araç ile Boyalı arasında yer alan bu kayşa yaklaşık 1 km² lik bir alanı, bu arada bir köy yolunu da etkilemiştir. Kayşaların Türkiye'deki aşırı bolluğu güncel tektonizmanın Türkiye'deki etkinliğinin yanı sıra plansız arazi kullanımından ve özellikle bitki örtüsünün, arazi ve odun yağması ölçüsüne ulaşan bir düzeyde tahrip edilmesinden doğmaktadır. Oluşumlarını kolaylaştıracak türden girişimlerin bolluğu yanında, önleme çalışmalarına gereken önemin verilmemesi sonucu, kayşalar yüzünden, Türkiye'de her yıl çok sayıda köyün yerini, yolların güzergâhını değiştirmek zorunluluğu doğmaktadır.

(Fotoğrafı Esen Arpat sağlamıştır.)

Türkiye Jeoloji Kurumu

Yönetim Kurulu

Tahir ÖNGÜR Başkan

Vedat OYGÜR 2. Başkan

Hıdır ÇAĞLAYAN Genel Sekreter

Ertem TUNCALI Sayman

Ussal Z. ÇAPAN Kitaplık Üyesi

Erhan KÖKÜÖZ Yayın Üyesi

Çetin KARAAĞAÇ Sosyal İlişkiler
Üyesi

Türkiye Jeoloji Kurumu (TJK)

1946 yılında kurulmuş bulunan TJK Türkiye'de Yerbilimleri alanlarında çalışan (jeoloji jeofizik, jeomorfoloji, madencilik, petrolcülük vb) ya da konuya ilgi duyan kişilerden bileşik 1500 kadar üyesi olan, kamu yararına çalıştığı yasal olarak kabul edilmiş bir dernektir. Kurum yerbilimleri alanında yerbilimciler arasındaki iletişimi yayın, kurul-tay, sergi, arşiv, kitaplık, konferans ve gezi gibi araçlarla sağ-lama; yerbilimleri alanındaki uygulamaların yurt çıkarlarından yana olması yolunda girişimler-de bulunma; uluslararası düzey-de Türkiye yerbilimcilerinin bil-gi alışverişi ve temsil edilme-sine katkıda bulunma; yerbilimci-ler arasındaki toplumsal ilişkile-rin sıklaştırılmasına bir ortam olma ve Türkiye'de yerbilim eği-timinin şekillendirilmesine katıl-ma işlevlerini üstlenmiş bulun-maktadır.

Ege'de kuvarın öyküsü
M. YILMAZ SAVAŞÇIN

24

Bulantı akıntıları ve türbiditler
MUHİTTİN ŞENALP — MEHMET FAKIOĞLU

25

Endüstriyel hammaddeler
ÇETİN KARAAĞAÇ — ALİ UYGUN

40

Fasiyes haritası yorumlanmasının ilkeleri
W. C. KRUMBEIN
(Çevirenler: R. Yoldaş — A. Akpınar)

43

Suyun yeryuvarında bulunuş ve dağılışı
(Çeviren: T. Öngür)

50

Levha ortası tektoniği
D. L. TURCOTTE — E. R. OXBURGH
(Çeviren: M. Y. Katı)

52

Haberler

56

Toplantılar, Geziler

63

Yayın tanıtma

67

Jeoloji takvimi

68